

AMBACHT EN KUNST

Door Belle van den Berg

Meubels, zoals de Billy-kast van Ikea, maar ook lampen en speelgoed: bijna alles wordt in fabrieken aan de lopende band gemaakt. Massaproductie is oorspronkelijk een fenomeen uit de twintigste eeuw. In deze eenentwintigste eeuw zijn we het bijna niet anders gewend. Er zijn steeds minder mensen bij het productieproces betrokken, computers nemen hun werk over. Denk maar aan auto's die door robots in elkaar worden gezet, of de megabrouwerij van Heineken in Zoeterwoude (zie Ultimate Factories op National Geographic Channel).

Voorheen waren tafels en stoelen nog dure zaken waar een meubelmaker uren en dagen werk in had zitten. Alleen rijke mensen konden het zich vroeger veroorloven om nieuwe meubels aan te schaffen. Door lopende band- en massaproductie werden steeds meer zaken goedkoper geproduceerd en voor steeds meer mensen betaalbaar. Het gevolg was wel, dat langzaam maar zeker het ambacht uit het dagelijks leven verdween. Als iets met de hand gemaakt is door een echte vakman, dan is het uniek, bijzonder en vaak ook duur.

Laat het nou zo zijn dat de collectie van Museum Hoeksche Waard vol zit met gereedschap van vaklieden. Voor zover bekend allemaal Hoeksche Waards en uiteenlopend van timmerman tot klompenmaker tot veeverloskundige. De voorwerpen vormen een groot deel van onze collectie en zullen volgend jaar weer voor een gedeelte uit de depots gehaald worden. De nieuwe wisselexpositie gaat dan over ambachten en hedendaagse techniek. Wie nu al iets wil terugzien van één van die Hoeksche Waardse ambachten kan terecht in museumboerderij Oost-Leeuwenstein. Eén van de historische personages daar, schoenmaker Jacob Don, laat het ambacht schoen- en tuigmakerij zien. Hij is onderdeel van de vaste opstelling in het museum.

Met Open Monumentendag op zaterdag 12 september wordt Jacob Don vergezeld door diverse andere ambachtslieden. Want het thema van deze landelijke dag is 'Ambacht en Kunst'. Ambacht *is* inmiddels bijna een vorm van kunst. Dat kunt u zien tijdens de demonstraties die door een aantal ambachtslieden gegeven zullen worden: een glasgraveerder, een mandenvlechter en een kantklosser. De palingroker voert een oud ambacht uit dat ook nog wat lekkers oplevert: een heerlijk broodje paling. Kom dus proeven van kunstige ambachten op zaterdag 12 september!